

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ของสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร
ประจำปีงบประมาณ 2564

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต ด้าน

- ๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต
- ๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
- ๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากร

ภาครัฐ

ชื่อกระบวนการ/งาน ๑.การใช้เบิกจ่ายงบประมาณ
๒.การจัดซื้อจัดจ้าง ทะเบียนทรัพย์สิน บัญชีสินทรัพย์
ชื่อหน่วยงาน / สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ตารางระบุความเสี่ยง(Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
๑.	การใช้เบิกจ่ายงบประมาณ	Know Factor	
๒.	การจัดซื้อจัดจ้าง ทะเบียนทรัพย์สิน บัญชีสินทรัพย์		Unknown Factor

จากคำอธิบาย : รายละเอียดความเสี่ยงการทุจริต เช่น รูปแบบ พฤติกรรมการทุจริตที่มีความเสี่ยงการทุจริต

เท่านั้น (อธิบาย ให้ละเอียด ชัดเจนมากที่สุด)

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูง มีประวัติอยู่แล้ว (Known Factor)

- ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่ามีโอกาสเกิด (Unknown Factor)

ตารางที่ ๙ แบบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนบริหารความเสี่ยง

<p>แบบรายงานสถานะแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตวันที่ ณ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔</p> <p>หน่วยงานที่ประเมิน.....สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร.....</p>	
ชื่อแผนบริหารความเสี่ยง	ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณ
โอกาส/ความเสี่ยง	<p>๑. การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลา ราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุม อบรม สัมมนาและ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ)</p> <p>๒. การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์</p>
สถานะของการดำเนินการจัดการความเสี่ยง	<p>☐ ยังไม่ได้ดำเนินการ</p> <p>☒ ใฝ่ระวัง ติดตามต่อเนื่อง</p> <p>☐ เริ่มดำเนินการไปบ้าง แต่ยังไม่ครบถ้วน</p> <p>☐ ต้องการปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยงใหม่ให้เหมาะสม</p> <p>☐ เหตุผลอื่น (โปรดระบุ)</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
ผลการดำเนินงาน	<p>๑) แจ้งเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่การเบิกจ่ายเงิน ให้ศึกษาระเบียบและจัดทำพร้อมตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายเงินด้วยความถูกต้อง รอบคอบ</p> <p>๒) จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง รวมทั้งปลูกจิตสำนึกให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง</p> <p>๓) กำหนดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด</p>

แบบรายงานการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง

ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๔

สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ที่	สถานะ	ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริตเพิ่มเติม
๑	สถานะสีเขียว Green ยังไม่เกิดให้เฝ้าระวังต่อเนื่อง	๑. การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุมอบรม สัมมนาและค่าใช้จ่ายอื่นๆ) ๒. การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์	๑) แจ้งเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่การเบิกจ่าย ให้ศึกษาระเบียบและจัดทำพร้อมตรวจสอบเอกสารการเบิกจ่ายด้วยความถูกต้อง รอบคอบ ๒) ให้ความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักรู้แก่เจ้าหน้าที่ พร้อมกำชับเกี่ยวกับการใช้ระเบียบและโทษจากการทุจริต ชักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ระเบียบแนวทางการใช้จ่ายเงินในการจัดโครงการต่างๆ ๓) จัดอบรมให้ความรู้ ปลุกจิตสำนึกกระตุ้นให้มีความอายต่อการทุจริต และสร้างค่านิยมสุจริตแก่บุคลากรในหน่วยงาน ๔) กำหนดให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด ๑) กำหนดระบบการตรวจสอบที่ชัดเจน เน้นการสร้างความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้บุคลากรมีส่วนร่วม ๒) สร้างความรู้ความเข้าใจและสร้างความตระหนักรู้แก่บุคลากร เรื่องกฎ ระเบียบ และโทษจากการทุจริตทั้งทางวินัย ทางอาญา และทางละเมิด ๓) จัดอบรมให้ความรู้ความเข้าใจระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง รวมทั้งปลุกจิตสำนึกให้กับบุคลากรที่รับผิดชอบการจัดซื้อจัดจ้างและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
๒	สถานะสีเหลือง Yellow เกิดขึ้นแล้วยอมรับได้ ควรมีกิจกรรมเพิ่มเติม		
๓	สถานะสีแดง Red เกินกว่ายอมรับ ควรมี กิจกรรมเพิ่ม		

คำอธิบาย: ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์แสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต แยกตามสีไฟจราจร

-ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร

สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติควบคุมดูแลได้

สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอน ยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่

สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอกคนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือ อย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง ๒ มิติ (Risk level matrix)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๑	การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงาน นอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุมอบรม สัมมนาและค่าใช้จ่ายอื่นๆ)		๒			๓		๖
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์		๒			๓		๖

คำอธิบาย: ให้นำโอกาส/ความเสี่ยงที่มีสถานะระดับสูง – สูงมากที่เป็นสีส้มและสีแดง (จากตารางที่ ๒) มาหาค่าความเสี่ยงรวม โดยนำระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวังที่มีค่า ๑-๓ คูณด้วยระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ – ๓ เช่นกัน

-**ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง** มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนหลักที่สำคัญของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าเป็น MUST หมายถึง มีความจำเป็นสูงในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริตที่ต้องทำการป้องกัน ไม่ดำเนินการไม่ได้ (ค่า MUST อยู่ในระดับ ๓ หรือ ๒)

ถ้าเป็นกิจกรรมหรือขั้นตอนรองของกระบวนการนั้น ๆ แสดงว่าเป็น SHOULD หมายถึง มีความจำเป็นต่ำในการเฝ้าระวังความเสี่ยงการทุจริต (ค่า SHOULD อยู่ในระดับ ๑ เท่านั้น)

-**ระดับความรุนแรงของผลกระทบ** มีแนวทางในการพิจารณาดังนี้

*หากกิจกรรมหรือขั้นตอนการปฏิบัติงาน นั้น

เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) รวมถึงหน่วยงานกำกับดูแล พันธมิตร ภาควิชา หรือมีผลกระทบทางการเงิน รายได้ลด รายจ่ายเพิ่ม (Financial) หรือมีผลกระทบ ต่อผู้ใช้บริการ กลุ่มเป้าหมาย (Customer/User) ค่าความรุนแรงอยู่ในระดับ ๒ หรือ ๓

มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน (Internal Process) หรือการเรียนรู้ องค์ความรู้ (Learnings & Growth) ค่าความรุนแรงอยู่ในระดับ ๑ หรือ ๒

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๑. การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุมอบรม สัมมนาและค่าใช้จ่ายอื่นๆ)	ดี		ปานกลาง	
การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์	พอใช้		ปานกลาง	

คำอธิบาย: ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จากตารางที่ ๓) มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริตว่ามีระดับ การควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ ๓ ระดับ ดังนี้

- ดี หมายถึง จัดการได้ทันทีทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรไม่มีผลเสียหายทางการเงินไม่มีรายจ่ายเพิ่ม
- พอใช้ หมายถึง จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบ ผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้และเข้าใจ
- อ่อน หมายถึง จัดการไม่ได้หรือได้เพียงเล็กน้อย การจัดการเพิ่มเกิดรายจ่าย มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ ผู้รับมอบผลงาน และยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ชื่อแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริต ของสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๑	การเบิกจ่ายเงิน (การเบิกค่าตอบแทน การปฏิบัติงานนอกเวลาราชการ การเดินทางไปราชการ หรือการประชุมอบรม สัมมนาและค่าใช้จ่ายอื่นๆ)	ให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบการเบิกจ่ายของสำนักงานฯ มีกระบวนการตรวจสอบก่อนการเบิกจ่าย
๒	การจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ ครุภัณฑ์	ให้ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของสำนักงานฯ มีกระบวนการตรวจสอบก่อนการดำเนินการ

คำอธิบาย: ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk-Control Matrix Assessment (ตารางที่ ๔) ที่มีค่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผน บริหารความเสี่ยง โดยกำหนดมาตรการป้องกันการทุจริตนั้นๆ (หากพบว่ามีความเสี่ยงการทุจริต อยู่ในระดับต่ำหรือค่อนข้างต่ำ ให้พิจารณาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวัง หรือเลือก กระบวนการงาน/การดำเนินงานอื่นที่อาจเกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสี่ยงการทุจริต มาประเมิน ความเสี่ยงการทุจริตเพิ่มเติม)

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของ
สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔**

สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้จัดทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยผลการประเมินความเสี่ยงการทุจริตจากหน่วยงานภายในนำไปสู่การวิเคราะห์และกำหนดมาตรการ กิจกรรม หรือแนวทางป้องกันการทุจริต

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตของสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๑. ขอบเขตของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่ ด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๒. กระบวนการเพื่อทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ได้แก่

๒.๑ กระบวนการการจัดซื้อจัดจ้างที่ต้องมีการลงทะเบียนทรัพย์สิน (ครุภัณฑ์) หรือลงบัญชีทรัพย์สิน

๒.๒ กระบวนการหักล้างเงินยืมตรง

๒.๓ กระบวนการเบิกจ่ายงบประมาณ

๓. โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตและประเภทความเสี่ยงการทุจริต แบ่งออกเป็นด้านต่างๆ ดังนี้

๓.๑ บุคลากรบางคนขาดความรู้ ความเข้าใจ และความรอบคอบเกี่ยวกับการระบุ ตรวจสอบและแยกประเภททรัพย์สินจึงทำให้เกิดข้อผิดพลาดในการตรวจสอบลงทะเบียนครุภัณฑ์ กระบวนการตรวจรับงาน การเบิกจ่ายเงิน และการลงทะเบียนทรัพย์สิน

๓.๒ บุคลากรบางคนมีการนำหลักฐานการเบิกจ่ายที่ปลอมแปลงมาเป็นหลักฐาน ประกอบการหักล้างเงินยืมตรง เช่น ใบเสร็จรับเงิน บิลเงินสด ใบสำคัญรับเงิน หรือมีการเบิกจ่ายโดยขาดความรู้ความเข้าใจระเบียบการเบิกจ่าย

๔. แนวทางบริหารจัดการความเสี่ยง (ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓)

๔.๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและกำหนดเงื่อนไขอย่างเข้มงวดในกรณีที่มีการ จัดซื้อจัดจ้างทรัพย์สินที่มีรายการครุภัณฑ์หรือทรัพย์สินที่ต้องลงทะเบียนทรัพย์สิน

๔.๒ ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องให้มีการตรวจสอบทาน กระบวนการลงทะเบียนครุภัณฑ์

๔.๓ ให้ความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่บุคลากรอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอเกี่ยวกับระเบียบ การเบิกจ่าย

๔.๔ มีแนวทางปฏิบัติในการเบิกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น ควรใช้บริการหรือผู้ขายสินค้าที่ จดทะเบียน ภาษีมูลค่าเพิ่มที่ออกโดยกรมสรรพากร หรือจดทะเบียนการค้าที่ออกโดยกระทรวงพาณิชย์ที่สามารถตรวจสอบและเชื่อถือได้ เพื่อป้องกันการปลอมแปลงเอกสาร และหากกรณีไม่สามารถปฏิบัติตาม เงื่อนไขดังกล่าวได้ ให้ใช้บิลเงินสดหรือใบเสร็จรับเงิน นำมาเป็นเอกสารประกอบการหักล้างเงินยืมตรง พร้อม แนบหลักฐาน เช่น สำเนาบัตรประชาชน รูปภาพสถานประกอบการ กิจการร้านค้า และหมายเลขโทรศัพท์ของ ผู้ประกอบการ เป็นต้น

๔.๕ มีบทลงโทษที่เด็ดขาดเมื่อพบการเจตนาทุจริต และเพิ่มการตรวจสอบการเบิกจ่ายที่ละเอียดรอบคอบ